Inſenſibilitas.

et vocatˀ inſenſibilitas. Et qꝛ ſentire ĩ deo eſt ꝑmo q̄ʒ ñ ſentire. iō añ ſe nõ habuit nõ ſentire. ſic viuere eſt ꝑmũ. Et iō ſeqˀt ꝙ pꝰ ſentire ñ pt ſeq̄ ñ ſentire nec iſenſibilitas

Deꝰ ab et̃no ſentit.

Jō ab eterno et ĩ eternũ ſentit. ſʒ oĩe aliud ſentire ꝓductũ ẽ ab ipo de nõ ſentire. et habuit añ ſe nõ ſentire. et iō pt redire in nõ ſentire et ĩ inſenbilitatẽ: niſi manutene atur ab ipo q̄ eſt ſuũ ſentire. et q̄ ſolꝰ ñ pt eẽ inſenſibil'. Et iō oĩe aliud qđ hʒ ſentire: ſẽtit ꝑ ipm: vidit: audit: tangit: odorat et guſtat ꝑ ipm. Et ſic oĩe qđ eſt et viuit: ꝑ ipm ẽ et viuit. ita oĩe qđ ſentit. Et ſicut hʒ oẽʒ ꝑtãtẽ et impiũ ſup̃ nõ eẽ: et ſupra nõ viuere. ita et ſup̃ nõ ſentire. Jō põt extrahere q̄cq̄d vult de nõ ſentire ad ſentire. et oĩa q̄ dicta ſunt de eẽ: dicantˀ đ ſentire.

Ti. xvij.

Doctrina de ipo intelligere.

Titulus.xxx.

Quia ipſũ ĩtelligere ẽ vltimꝰ g̃dꝰ ĩ ſcala nature. et ꝑ ꝯñs ẽ nobiliſſimꝰ. Jō de ipo loq̄ndũ ẽ ãpliꝰ q̄ʒ de viuere et ſentire. Vñ qꝛ ꝓbatũ eſt ꝙ oĩs q̄ttuoꝛ g̃dꝰ ꝓducti ſũt de nõ eẽ. Jō ĩtelligitˀ ꝙ ĩ mõo illud qđ ẽ: eſt ꝓductũ de nõ eẽ: et de nõ intelligere. Et iō neccario ſeqˀt: ꝙ ille q̄ ꝓduxit ⁊ dedit ĩtelligere: hʒ ĩ ſeipo ĩtelligere: qđ eſt nobiliſſimũ eſſe. Preterea ꝑ ipm eẽ h̃ ideʒ eſt ꝓbatũ iã. q̄m ipm eſſe dei eſt deus. ⁊ deꝰ eſt ipm eſſe. et hʒ q̄cq̄d ꝑtinet ad eſſe et ꝑtinere pt. Et qꝛ ĩtelligere ꝑtiet ad eſſe. imo eſt nobiliſſimũ eſſe ⁊ excellentiſſimũ. g̃ neccario eſſe dei eſt ĩtelligere. aliˀt deficeret ĩ ſuo eſſe illud qđ eſt nobiliſſimũ. ſʒ cũ eẽ dei ſit ſũme ſimplex: ⁊ ĩ eo nl'la ſit cõpoſitio. ſeq̄tur ꝙ ipmmet eſſe đi: ẽ ipmmet ĩtelligere. Et iō q̄cq̄d ꝓbatuʒ ẽ de eẽ dei: iã ꝓbatũ eſt de intelligere. Nec opoꝛtet ꝓbare de nouo: ſʒ ſolũ applicare ad intelligere. ¶ Dicamꝰ g̃ ꝑ oꝛdinẽ ſicut dictũ eſt de eẽ. Vñ ſic eſſe dei nõ ẽ acceptũ ab aliq̄: neqʒ etiã ab ipo đo nec datũ nec cõicatũ. Jta nec ipm ĩtelligere dei. Et ſic eẽ đi eſt ꝑmũ total'r. ita ĩtelligere ẽ ꝑmũ. Et ſic eſſe dei ẽ ſimpliciſſimũ: indiuiſibile. ita intelligere. Et ſic eẽ dei eſt ſũme vnũ. ita intelligere dei. Et ſic deꝰ eſt ſuũ eẽ: ⁊ ẽ ipſuʒ eẽ. ſic deꝰ ẽ ſuũ ĩtelligere. ⁊ ẽ ipmmet ĩtelligere. ⁊ ipm ĩtelligere ẽ deꝰ. Et q̄uẽadmodũ eẽ dei (eo qꝛ ẽ ꝑmũ) elõgatˀ ĩ infinitũ a nõ eẽ: ⁊ fugat total'r nõ eẽ: et añ ſe ñ habuit nõ eẽ. nec pꝰ ſe pt hr̃e ñ eẽ. Jta ĩtelligere dei eo ꝙ ẽ ꝑmũ: ẽ idẽ qđ ipm eẽ. Jō elongatˀ ĩ iſinitũ a nõ ĩtelligere. Nec añ ſe non habuit ñ ĩtelligere negatiuũ qđ ẽ nihil. neqʒ pt pꝰ ſe hr̃e nõ ĩtelligere ꝑuatiuũ qđ ẽ ig̃rare. Et ſic eẽ dei nũq̄ʒ ẽ incipiẽs: nũq̄ʒ deſinẽs. iō ẽ et̃nũ. Jtẽ ſic eẽ dei ẽ iſinitũ ſine mẽſura. ita ĩtelligere dei ẽ iſinitũ ⁊ ſine mẽſura. Et ſic eẽ dei nõ pt reſtringi ꝑ nõ eẽ. ita ĩtelligere dei nõ pt reſtringi ꝑ ñ intelligere. et iō ĩ ſuo ĩtelligere eſt oĩe ĩtelligere: ⁊ q̄cq̄d ꝑtinet ad ĩtelligere. Et ſic ad eẽ dei nõ pt fieri additio neqʒ diminutio nᶜ aliq̄ mutatio. ita nec ad ĩtelligere pt fieri additio: mutatio vl' aliq̄ diuiſio. Et iō ſic eſſe dei nõ ẽ ĩ potẽtia ad aliqđ eẽ nec pt recipe. ita ĩtelligere dei nõ ẽ ĩ potẽtia ad aliqđ ĩtelligere: nec in ſuo ĩtelligere pt aliq̄d recipi. Et ſic ſuũ eẽ eſt ſꝑ ĩ actu cõpletiſſimũ: ꝑfectiſſimũ. ita ſuũ ĩtelligere eſt ſꝑ in actu cõpletũ et ꝑfectũ. Vlteriꝰ ſic ſuũ eſſe eſt ĩmutabile. et iō nõ decurrit ab vno in aliud. nec hʒ ꝓteritũ nec futuꝝ: ſʒ tm̃ pñs. Jta ſuũ intelligere nõ diſcurrit ab vno ĩ aliud. nec hʒ ꝓteritũ nec futuꝝ. ſʒ tm̃ pñs. et iō ſunt ei pñtia oĩa ab eterno ⁊ ĩ eternũ. Et ſic deꝰ nõ idiget aliq̄ alio ad eſſendũ. ita nõ indiget aliq̄ alio ad ĩtelligẽdũ. qꝛ ſicut de ſeipo eſt. ita đ ſeipo ĩtelligit. Et qꝛ eſſe dei ẽ infinitũ. et ipe ꝯtinue ĩtelligit ſuum eẽ. iō ſꝑ intelligit ĩfinitũ. Et qꝛ in ipo eſſe ẽ totꝰ mũdus et q̄cq̄d pt eẽ. iō qꝛ ipſe intelligit ſuũ eẽ cõtinue: intelligit ⁊ vidit totũ mõm / ⁊ oĩa q̄ pñt eẽ. Et qꝛ ĩ ſuõ eſſe ſunt oĩa ſil'. ideo oĩa ſil' intelligit ⁊ videt ⁊ cognoſcit ꝑ ſuũ eẽ qđ ẽ ſpeculũ vniuerſale: in q̄ oĩa ſũt ⁊ cognoſcũtˀ. Preterea qꝛ ꝑfectiſſime cognoſcit ſeipʒ ⁊ ĩtelligit. qꝛ tãtũ ẽ ſuũ ĩtelligere q̄ntũ ẽ ſuũ eẽ. ⁊ iō intelligit ſe hr̃e eẽ eternũ. ⁊ ſe viuere ĩ eternũ: ⁊ eẽ ĩmoꝛtalẽ: oĩpotentẽ: ꝑfectiſſimũ. ⁊ pleniſſime ĩtelligit ſuũ eẽ tale q̄le ipm eſt. Et qꝛ idẽ ẽ ſuũ eẽ et ſuũ ĩtelligere. iō intelligit ſuũ intelligere. Et qꝛ ĩ ipo eẽ dei ſũt infiniti g̃dꝰ eſſendi ĩ actu vt ꝓbatũ ẽ. Et q̄a ipe ĩtelligit total'r ſuũ eẽ. iō ſil' intelligit ĩfinitos g̃dꝰ eſſendi: ĩtelligẽdo ſuũ eẽ. Vl

Marginal notes (left): Ti. xv. — Tit. xij. et. xiij. — Tit. xx. et. xiij. — Intelligere dei ñ ẽ acceptum. — Deꝰ ẽ ſuum ĩtelligere.

Marginal notes (right): Eſt infinitum — Eſt ſꝑ ĩ actu — Nõ ẽ ꝑ diſcurſũ — Intelligit oĩa — Intelligit ſe totaliter. — Ti. xij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Ti.xvi.

teri⁹ qꝛ duo ſūt tm̄ eē vt ꝓbatū ē. ſ. eē dei infinitū. ⁊ eē mōi ꝓductum ab ipo eē diſtinctū ꝗttuoꝛ gd⁹ generales. ⁊ ꝗlibꝫ gd⁹ ꝯtinet q̄ſi inūerabilia. ⁊ qꝛ totū eē mōi ē ꝓductū ab eo. Ideo ſil' actu intelligit: cognoſcit et videt totū eē mōi. ⁊ oēs ḡdus: ſpecies ⁊ naturas: et oīa indiuidua. et q̄c q̄d ꝯtineꝛ in toto mōo. et q̄cq̄d fuit: eſt: et erit et p̄t eē. Iō ſil' ⁊ actu videt ⁊ nūerat totā arenā marꝭ: et guttas oīm aq̄ꝝ: et oēs ꝑtes terre: ⁊ oīa q̄ ꝯtinenꝛ in terra ⁊ iviſceribꝰ terre: oēs ſtellas celi: oēs dies: oēs horas: oīa momēta tēpoꝝ: q̄ fuerūt / ſunt et erūt: oēs herbas ⁊ ꝟtutes eaꝝ: oēs arbores ⁊ folia eaꝝ: oīa ſemīa ⁊ grana: oēs aues: piſces ⁊ pecora: oēs hoīes q̄ fuerūt ſunt et erūt. Et cogitatiōes: intētiones et deſideria eoꝝ: et oꝑa et ꝟba ſil' oīa ſcit et cognoſcit et videt clariſſime. et nihil eſt ei occultū. Ecce q̄le eſt ſuū intelligere. qꝛ ifinituꝫ: inexcogitabile. ⁊ ita neceſſe ē eſſe: et oīa ſūt tanq̄ꝫ nihil apud eū. Preterea q̄a nūerari p̄nt nūeri ī infinitū ⁊ m̄ltiplicari: et etiā figurari. Iō ipe actu et ſic intelligit infinitos nūeros: ⁊ ifinitas figuras: vt infinitos triangulos: infinitos q̄drangulos ⁊c. q̄ multiplicanꝛ in iōfinitū. Et ideo ſcīa dei ē infinita: innūerabil': inexcogitabil': ⁊ ſapīe ei⁹ nō eſt numer⁹. ¶ Sic ruſuꝫ cōꝑatū fuit eē ad nō eē. ita cōꝑari p̄t intelligere ad n̄ intelligere. Quia ſic̄ duplex eſt nō eē. negatiuū et ꝓuatiuū. ita duplex nō intelligere. ſ. negatiuū ⁊ ꝓuatiuū. et iō qꝛ intelligere dei ē ꝑmū. et ipe de⁹ ē intelligere. iō nō venit de n̄ intelligere: nec p̄ōt h̄re p⁹ ſe n̄ intelligere ꝓuatiuū: qđ vocaꝛ ignorātia. Sꝫ oīs alia res q̄ ītelligit: recipit ſuū intelligere. iō nō p̄t h̄re totū ſuum intelligere: ſicut nec totū eſſe. Ideo omne aliud intelligere p̄terq̄ꝫ ītelligere dei eſt finitū ⁊ mēſuratū. nec p̄t aliq̄ alia res intelligere infinita ſil': ſꝫ ſucceſſiue. Et qꝛ oīs alia res q̄ intelligit: habuit de nō ītelligere ſuū intelligere. Iō p̄t h̄re poſt intelligere nō ītelligere. ſicut n̄ eē poſt eē: niſi manu oīpotētis teneaꝛ ab ipo deo: q̄ eſt eſſe ⁊ intelligere. aliter ſtatim rediret ī nō eē ⁊ in nō intelligere. Sicut de⁹ hꝫ ꝓtātē ſup̄ nō eē: eo qꝛ eſt ipm eſſe. ⁊ ſup̄ non viuere: eo qꝛ eſt ipm viuere. ⁊ ſupra nō ſentire: eo qꝛ eſt ipm ſentire. ita et ſup̄ non intelligere et ignorare: eo qꝛ ē ipm intelligere. Iō poteſt deducere quicq̄d vult de non eē et non intelligere ad eē ⁊ ad intelligere: et de ignorare ad ſcire.

Intelligit actu totū eſſe

Duplex nō intelligere.

Quedaꝫ regula generalis ad oīa q̄ dicunꝛ de deo.

Titulus.xxxi.

Rurſum ponenda eſt hic q̄daꝫ regula generalis ad oīa ꝑdicta ⁊ ſubſequentia. Et eſt iſta. Quia ſicut in deo idē eſt eſſe qđ viuere. ⁊ ideꝫ ē eē qđ ſentire. idē eſſe qđ intelligere. idē eſt eē qđ bonū eē. idē qđ veꝝ eſſe. ⁊ ſic de alijs. Ita in deo ꝑ oppoſitum. idē eſt nō eē qđ non viuere: qđ non ſentire: qđ non intelligere: qđ non bonū: non veꝝ eē. Ergo qui dicit deum non viuere: dicit deū non eſſe. Et q̄ dicit deum non intelligere: dicit deum non eſſe. Et qui dicit deū non bonū: non verū: non iuſtum: aut non poſſe: dicit eum nō eſſe. Ergo ſicut impoſſibile ē deum non eē. ita impoſſibile eſt deū non viuere: non ſentire: non intelligere: nō bonum eē. ⁊ ſic de alijs. Et ſicut de⁹ fugat a ſe ꝑ ſuum eſſe oē non eſſe. ita fugat omne nō intelligere: oē non poſſe: oē nō bonum: oē non veꝝ ⁊ ſic de alijs. Nota

Q, ꝑ intelligere ꝓbaꝛ q̄ deus non eſt corpus neq̄ꝫ res corporalis.

Titulus.xxxij. Ti.xxxi

Quoniam aūt ꝓbatum eſt iam in deo eſſe idē eē qđ intelligere ⁊ intellectus. Et quia intelligere eſt nobiliſſimū eē ⁊ ſup̄mum. Ideo ītelligere trahit ad ſe oīa alia. ſcꝫ eē: viuere ⁊ ſentire. ⁊ intelligere cōuertit ad ſe oīa ꝑdicta. Ideo totum eē dei eſt intellectuale ⁊ ſpirituale. ⁊ ſimiliter totum viuere dei eſt intellectuale ⁊ ſpirituale. ⁊ ſimiliter totuꝫ ſentire dei ē itellectuale ⁊ ſp̄ūale. Et q̄cq̄d ī deo ē intellectuale eſt ⁊ ſpirituale. Et qꝛ eſſe dei ſimpliciſſimū eſt ꝑ ſe exiſtens ſine partibus. Ideo totum pure intellectus. ⁊ ideo totum intellectualiſſimum ⁊ ſpiritualiſſimū. Et exinde ſequitur q̄ eſſe dei non eſt corpus neq̄ꝫ corporale. Et hoc ꝓbatur ꝑ quartum gradum ſcale. qꝛ intelligere nō eſt operatio corporalis. nec fit cū corpore. Supra ti.i

Q, idē ꝓbaꝛ ꝑ viuere et ꝑ ſentire.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Titulus.xxxiij.

Sic etiã nec viuere nec ſentire eſt corpꝰ. Quis viuere ſit ↄiũctũ cũ corpe: ⁊ etiã ſentire. Quia viuere ſeu vita et corpꝰ duo ſũt. ⁊ ſentire etiaꝫ et corpꝰ ſũt realit̃ diſtincta. Vñ nõ ẽ de natura corpis ꝙ viuat nec ꝙ ſentiat. qꝛ repit̃ corpꝰ ſine viuere et ſentire: vt ptꝫ in p̃mo gdu ſcale. Quia oĩa ↄtẽta in p̃mo gdu ſt̃ corporea: et tñ nõ viuũt neqꝫ ſentiũt. Et ſil'r totũ dei ſentire: ẽ ſpũale ⁊ intellectuale. g̃ viuere et vita et ſentire ſeu ſenſus: nõ ſunt corpꝰ nec de rõe corpis. qꝛ ſi eẽnt corpus viuerẽt ⁊ ſentirẽt. ſed tũc viuit ⁊ ſentit corpꝰ: cũ ſenſus ⁊ vita ↄiũgunt̃ cũ eo. iõ corpꝰ p̃t ſepari a viuere ⁊ a ſentire. Qđ ptꝫ. qꝛ qñ arbores pdũt viuere et vitã: remanẽt corpa ſine viuere. et qñ aĩalia moriunt̃: remanẽt corpa ſine viuere ⁊ ſine ſentire. Ergo aliud ẽ corpꝰ et aliud viuere et ſentire. ⁊ qꝛ in deo ẽ viuere nõ receptum: neqꝫ iunctũ cũ aliq̃: ſꝫ ſimpliciſſimũ. ſeq̃t̃ ꝙ in đo nullũ ẽ corpꝰ: nec deꝰ ẽ res corpalis: ſꝫ totꝰ ſpũaliſſimꝰ. Q, ſolus hõ p̃t deũ cog̃ſcere in h̃ mđo: et ꝓpter h̃ habet intellectũ.

Titulus.xxxiiij.

ET qꝛ deus eſt totꝰ ĩtellectual' ⁊ ſpũal'. iõ nõ ẽ viſibil' oclo corpali. qꝛ nulluꝫ colorẽ hꝫ: nec aliquã figurã: nec ẽ palpabil': nec p aliquẽ ſenſuꝫ corporeũ ſenſibil' qꝛ ſenſus q̃ ſũt cões nob̃ ⁊ beſtijs ſolũ ap p̃hẽdũt ⁊ ſẽtiũt corpa et accidẽtia corpoꝝ vt viſus ap p̃hẽdit colores et figuras ⁊ lucẽ corpalẽ. Auditꝰ ſonos q̃ fiũt ĩ aere q̃ ẽ corpꝰ. Et odoratꝰ odores: et guſtꝰ ſapores. et tactꝰ calidũ ⁊ frigidũ. Et iõ qꝛ deꝰ eſt res ſolũ ĩtellectual' et ſpũal' nõ p̃ot cognoſci nec videri nec ap p̃hẽdi niſi p ĩtellectũ et p ĩtelligere. Quare ſeq̃t̃ ꝙ ſolꝰ hõ in mđo p̃t cog̃ſcere et ap p̃hẽdere deũ. ⁊ ꝙ aĩalia bruta nl'lo mõ pñt cog̃ſcere deum. Et iõ ꝓpter h̃ hõ hꝫ ĩtellectũ vt poſſit cognoſcere ↄditorẽ ſuũ. Q, ĩ infinitũ intellectualia et ſpũalia excedũt corpalia ⁊ ſenſibilia. et ꝙ viſibilia nihil ſũt reſpectu

Ti.xij. inuiſibiliũ.

Titulus.xxxv.

QVoniã aũt iã infallibil'r mõſtratũ ẽ ꝙ eẽ dei ẽ ĩfinitũ et ſine mẽſura. et ꝙ ĩ ĩ ſuo actu ſũt ĩfinita eẽ. et ꝙ totũ ſuũ eẽ ẽ ĩtellectuale: ſpũale et ĩuiſibile. Et ista viſibilia corpalia ac ſenſibilia ſũt ꝓducta de nõ eẽ. et ſũt finita et mẽſurata. Ergo ſeq̃t̃ ꝙ ĩuiſibilia: ĩtellectualia ⁊ ſpũalia excedũt ſine mẽſura corpalia et viſibilia. Et p ↄñs iſta viſibilia q̃ apparẽt nob̃: ſũt q̃ſi nihil ĩ cõpatiõe ad ĩuiſibilia q̃ nõ apparẽt. Quia nõ hñt mẽſurã neqꝫ terminuꝫ. Iõ ciuitas et regnũ ĩuiſibiliũ nõ hꝫ menſurã: neqꝫ claudit̃ neqꝫ termĩat̃. Et cũ intellectꝰ hoĩs ſit factꝰ ad vidẽdũ ĩtellectualia et ĩuiſibilia. et ſenſus ad ſentiẽdũ viſibilia et ſenſibilia. cũ etiaꝫ ſenſibilia ſunt bona ipiꝰ ſenſus. Ita ĩtellectualia ſũt bona ipiꝰ ĩtellectꝰ. Seq̃t̃ ꝙ bona ĩtellectꝰ ſt̃ eterna: ĩfinita: ĩmutabilia: ĩnũerabilia: ſp exiſtẽtia. ſꝫ bona ſenſus ſũt de nouo facta finita: mutabilia: variabilia: et nõ ſp exiſtentia.

(margin: Ti. xxxij.)

De velle et libero arbitrio.

Titu.xxxvi.

QVoniã aũt deꝰ dedit alijs velle libere: ſponte et abſqꝫ coactiõe ⁊ libeꝝ arbitriũ et libertatem volẽdi. ſeq̃tur nccãrio: cũ h̃ ſit nobiliſſimũ ꝙ deꝰ hꝫ ĩ ſeip̃o velle libere ⁊ ſponte abſqꝫ coactiõe et libeꝝ arbitriũ et pleniſſimã libertatẽ volẽdi. h̃ idẽ ꝓbat̃ p ſuũ eẽ intellectuale. qꝛ vbicũqꝫ ẽ ĩtelligere ſeu ĩtellectꝰ: ibi nccãrio eſt velle ſeu volũtas libera. et p ↄñs libeꝝ arbitriũ. Et q̃a volũtas dei q̃ eſt idẽ qđ velle ẽ p̃ma volũtas. iõ nullã aliã ſeq̃ p̃t volũtatẽ. Et iõ q̃cq̃d vult: ſola ſua ꝓpria volũtate vult. Et qꝛ in đo idẽ eſt eẽ qđ velle. et eẽ dei ẽ ĩmutabile: ĩuariabile: etnũ: cõpletiſſimũ. nullo extra ſe indigẽs. ſicut ꝓbatũ eſt ſup̃ ti. xij. Iõ ſua volũtas ẽ ĩmutabil': ĩuariabil' eterna, cõpletiſſima et ꝑfectiſſima. nullo alio ĩdigẽs extra ſe cũ ſit pleniſſima: oĩpotẽtiſſima ſic̃ ſuũ eẽ. Rurſus qꝛ ſuũ eẽ ẽ p̃imũ: nobiliſſimũ: optimũ et ꝑfectiſſimũ. ⁊ qꝛ deꝰ intelligit p̃mo ſe et ſuuꝫ eẽ: ſeq̃t̃ ꝙ p̃mo vl't ſeip̃m et ſuũ eẽ et ſuã ꝑfectõꝫ pleniſſimã: Et exĩde ſeq̃t̃ ꝙ oĩa alia a ſe vult ꝓpter ſeip̃m. ñ ꝙ ĩdigeat: ſꝫ ꝙ alijs ſe cõicet extra ſe. Et qꝛ p̃mo vult ſeip̃m. iõ p̃mo vult ſibijp̃i bonũ. et iõ nihil p̃t velle ↄ ſeip̃m. nec p ↄñs facere ↄ ſeip̃m. iõ nõ p̃t velle ſe ñ eẽ. ⁊ qꝛ hꝫ in ſeip̃o q̃cq̃d vult et omnẽ plenitudinẽ. Iõ eſt in cõtinuo gaudio

(margin: Q, deꝰ hẽat liberũ arbitrium)

(margin: Voluntas dei ẽ ĩmutabilis)

(margin: Eternũ gaudiũ dei.)

Universitäts- und Landesbibliothek Düsseldorf

ꝛ leticia ſine oī triſticia. Et ſic hꝫ eternuꝫ
gaudiū ī ſeipo ꝛ etn̄ā leticiā. Q̄, ꝑ in/
telligere ſeu intellectū ꝯcludunt́ et ꝓban
tur ꝑfectiōes et nobilitates volūtatꝫ dei.

Titulus. xxxvij.

Ti. xxx — ET qꝛ cōcluſuꝫ
eſt ꝙ intellect⁹ dī itelligit actu
ſꝑ oīa et īfinita: neqꝫ ī ipo p̄t eē aliq̄ igno
rantia. Et cū volūtas in deo idē ſit qđ in
tellect⁹. et velle idē qđ intelligere: vt ꝓba/
Ti. xxx/vi. — tū ē. Jđ impoſſibile ē ꝙ volūtas dei poſ/
ſit aliq̄d velle ꝯ rōnē et ꝯ rectū iudiciū in
tellect⁹. Cui⁹ p̄ma opatio ē intelligere v̄/
ba et ſenſuꝫ v̄boꝝ: vt ĩfra ti. lxiij. Scđa
opatio ē diſcutere ꝑ rōnē: an res ĩtellecta
ſit v̄a vl̾ falſa: iuſta vl̾ ĩiuſta. q̄ diſcuſſiōe
facta: rōcinat́ intellect⁹: tunc ꝑ ſuā ſcđam
opatōnē qđ ē veꝝ et iuſtū approbat et ve
rū affirmat. Sꝫ qđ falſū ē et ĩiuſtū ē: rep
bat et negat: vt ĩfra ti. lxvij. et ꝑ iſtas duaſ
opatōes ĩtellect⁹ opat́ natural̾r ꝛ đ nccita
te: vt ti. li. Et ſic ei⁹ opatōes ſūt iuſte et rō
nabiles. qꝛ regulant́ ꝑ rectū iudiciū ſuedi
Eođ ti. — uie rōnis vt ſup̄ deductū ē. Et ide ſeq̄t́ ꝙ
De⁹ nō — nibil p̄t velle ĩiuſtū nec ĩoꝛdĩatū: nibil ini
p̄t velle — quū: nibil ꝯ volūtatē verā et v̄itatē. Q̄m
iniuſtū. — ſi poſſet: iā volūtas ſua deuiaret ab intel/
lectu. et ſic n̄ eēt idē qđ intellect⁹. Et iđ ſe
quit́ ꝙ voluntas dei ē rectiſſima: iuſtiſſi/
ma: oꝛdĩatiſſima et regl̾atiſſima. et h̄ ex ſe
ipa. qꝛ ē p̄ma ꝛ a nullo oꝛdĩata nec regula
ta. Et qꝛ ē idē qđ intellect⁹: ꝛ n̄ ſolū ē h̄: ſꝫ
etiā ē p̄ma rectitudo: p̄ma iuſticia: et ipa/
met iuſticia. Et regl̾a p̄ma q̄ n̄ p̄t obliq̄ri
nec toꝛtuoſa eē. qꝛ nō p̄t declinare a v̄ita/
Volun — te: cū ſit ipamet v̄itas. Et exinde ſeq̄tur ꝙ
tas dei ē — volūtas dei ē rectiſſima: ſctiſſima: et ſūme
rectiſſi/ — bona. imo ē ipa bonitas ꝛ p̄ma bōitas Et
ma. — ſeq̄tur exinde ꝙ nullū maluꝫ p̄t facere: ni
hil iniuſtū: nihil inoꝛdĩatū. qꝛ nō p̄t velle
neqꝫ facere ĩiuſte q̄ nihil p̄t velle facere ni
ſi qđ p̄t facere. Et q̄uis ꝑmittat fieri ma
lū: tn̄ nunq̄ relinq̄t illud inoꝛdĩatū: ſꝫ oꝛ
dinat illud malū ĩ bonū. Q̄, nulla a/
lia volūtas ē recta niſi ꝯcoꝛdet cū volūta
te dei.

Titulus. xxxviij.

QUoniā aūt volūtas dei ē p̄ma: ꝛ
ipamet rectitudo: ipa iuſticia: pri
ma regl̾a. iđ nihil eſt rectū: nihil iuſtū: ni/
hil bonū: ſi nō ꝯfoꝛmet́ cū ipa. ꝛ iđ oīs vo
lūtas q̄ deuiat a volūtate dei et ab ea diſ/
coꝛdat: eſt toꝛtuoſa: ĩiuſta ꝛ mala. eo ꝙ de
uiat ab ipa p̄ma rectitudine. Q̄, ꝑ vo
lūtatē ꝛ libertatē poſſum⁹ oēs ꝑfectiones
ꝯcludere de deo.

Titu. xxxix.

COncluſuꝫ ē aūt ꝙ ĩ deo ē liberꝝ ar — Ti. xxx
bitriū. et qꝛ ē p̄mū et eternum. iđ — vi.
ſua libertas ē p̄ma: etn̄a: pleniſſima ꝛ ſū/
ma. Et iđ nullo mō p̄t dep̄mi vel violari.
Et exide ſeq̄t́ ꝙ hꝫ oīa q̄ ꝑtinēt ad ſūmā
libertatē: ꝛ ſine q̄bꝫ n̄ p̄t eē ſūma ꝛ pleīſſi/
ma libertas. Jđ q̄cq̄d vult: ē. ꝛ q̄cq̄d non — Quic/
vult: nō ē. ꝛ eo mō q̄ vult ꝛ ſic vult eſt. Et — q̄d vult
exide ſeq̄t́ ꝙ ē tal̾ q̄lis eē vult. et tāt⁹ q̄nt⁹ — deus eſt
eē vult. alit́ ſua volūtas eſſet reſtricta. et ꝑ
ꝯn̄s ĩ eo n̄ eēt ſūma libertas. ꝛ iđ nccārio
eſt oīpotēs q̄ vult eē oīpotēs: ſūme bon⁹:
ſūme benign⁹: ſūme iuſt⁹: ſūme pi⁹: ſūme
miſicoꝛs: ſūme ſciēs: ꝛ oīa de nihilo ꝓdu
cens. qꝛ tal̾ et tāt⁹ vult eē. Jtē ſeq̄t́ ꝙ ĩ eo — Jn deo
eſt oē dn̄iuꝫ: oē ipiū: et ꝙ ē ſūm⁹ dn̄s ꝛ ſū — eſt oīe
m⁹ ipatoꝛ: ꝛ ſol⁹ et null⁹ ali⁹ p̄ter ipm. qꝛ — dn̄ium.
tal̾ vult eē et tāt⁹. Et oīa iſta fūdāt́ ĩ volū
tate et libertate. qꝛ de⁹ vult eē ĩfinit⁹ ĩ oībꝫ
ꝑfectōibꝫ. ꝛ ſi n̄ eēt tal̾ q̄lis vult eē: ꝛ tant⁹
nunq̄ poſſet eē. qꝛ null⁹ ali⁹ poſſet eū ta/
lē ꝛ tātū facere: nec ipemet. ꝛ tn̄ vellet eē ꝛ
nō poſſet. ꝛ ſic poſſet eē ĩ etn̄a pena ꝛ miſe
ria. qđ ē abſurdū valde. ꝛ ſic nccārio in ſe
ipo ē tal̾ ꝛ tāt⁹: q̄lis ꝛ q̄nt⁹ ipe vult eē. ꝛ ex
tra ipm nihil p̄t eē niſi ſic vult eē ꝛ ꝑmittit
eē. Et ſic ꝑ volūtatē et libertateꝫ poſſum⁹
oīa ꝓbare de deo ſi volum⁹. Attn̄ ꝑ liber/
tatē ꝓbat́ ſpālit́ dn̄iuꝫ eē in deo qꝛ vbi eſt
plēa libertas: ibi ē plenū dn̄iuꝫ. ꝛ iđ ĩ deo
ē naturale dn̄iuꝫ p̄mū ꝛ etn̄ū. qꝛ ſua liber
tas ē p̄ma et eterna. Jđ ex ſeipo ē dn̄s ꝛ p̄
m⁹ dn̄s et etern⁹ ꝛ oīpotēs: ſol⁹ ꝛ verus.
qꝛ ſua ptās: ſuū dn̄iuꝫ nulla p̄t ptāte im/
pediri. qꝛ neqꝫ nō eē pōt ei reſiſtere. Et iđ
in eo ē ſūma libertas: ſūma maieſtas ꝛ po
tentia: que nulli ſubijci poteſt.

De poſſe. Titulus. xl.

QUāuis aūt ipm poſſe non fuerit
poſitū in ſcala q̄ttuoꝛ ḡduū exp̄ſ/ — Ti. b
ſe. Attn̄ cōcludit́ neceſſario ĩ q̄li
bet gradu ſcale. Et q̄libet gradus ſcale p̄/
ſupponit ipm poſſe ꝛ includit. Unde om
ne quod eſt: pōt eſſe. Sed nō oīe quod

p̄t eſſe ē: Silr̄ om̄e qđ viuit p̄t viuere: ſ;
nō om̄e qđ p̄t viuere viuit. Eodē mō om̄e
qđ ſentit vl' intelligit vl' vult: h̄ p̄t ſentire
intelligere: velle: et n̄ ecōuerſo. ſed tn̄ ip̄m
poſſe nō facit ḡdū aliquē in reb9. q2 nō p̄t
repiri poſſe in aliq̄ re ſepatiȝ ſine eē. Attn̄
eſſe mđi pductū eſt ex nihilo. habuit tn̄ p̄
mo poſſe eē anteq̄ȝ fuit. q2 ſi nō potuiſſet
fuiſſe: nō eēt. ⁊ iſtud poſſe eē n̄ erat aliq̄d
extra deū. Un̄ iō eſſe mđi potuit hr̄e eſſe.
q2 de9 potuit ip̄m pducere ī eſſe. ſed de ſe
p̄t hr̄e n̄ eſſe. In deo aūt idē eſt eē qđ poſ
ſe. vn̄ q2 de9 eſt. iō potuit eſſe. Et q2 p̄t eē
iō eſt. Et ſilr̄ de viuere: itelligere: velle. et
Ti. xij. idē eſt viuere qđ itelligere qđ poſſe: ⁊ velle
qđ poſſe. Et ſic eſſe dei eſt īfinitū ſine mē
ſura. ita et ſuū poſſe: et oīa q̄ dicta ſūt de
eſſe dei ⁊ de poſſe dei. Ideo poſſe dei ē p̄/
mū: eternū ⁊ incōmutabile: ī infinitū elō/
gatū a nō eē: et a n̄ poſſe: et ab īpotētia. et
iō eſt oīpotens. Et ide ſeq̄t̄ q de9 nō p̄t n̄
eſſe. nec p̄t n̄ viuere: q2 idē eſt ī deo viuere
qđ poſſe viuere. Nec de9 p̄t nō itelligere.
q2 idē eſt ī deo itelligere qđ poſſe itellige/
re. Ulteri9 ſeq̄t̄ q de9 eſt pur9 act9. q2 ī eo
idē eſt eē qđ poſſe. Sic aūt ī deo idē eſt eē
qđ poſſe. ita ī deo idē nō eē qđ nō poſſe eē
⁊ idē eſt n̄ poſſe eē ⁊ īpoſſibile eē. Iō ſi de9
nō eſt de9 nō p̄t eē. Ita de oīb9. vt ſi de9 n̄
eſt bon9 neq̄ȝ iuſt9 neq̄ȝ pi9 ⁊c̄. non p̄t eſſe
bon9 neq̄ȝ iuſt9 ⁊c̄. Et h̄ ꝯfirmat̄. q2 null9
poſſet ip̄m facere bonū ſi n̄ eēt bon9 Nul
lus p̄t ſibi aliq̄d dare: nec ip̄emet ſibi pōt
dare eſſe vl' aliq̄d. q2 ſi poſſet ſibi aliq̄d da
re: ſeq̄ret̄ q ī deo eēt aliq̄ indigētia: ſalteȝ
ip̄i9 rei quaȝ ip̄emet ſibi dare potuiſſet. et
ſic de9 n̄ eēt pfectiſſim9: vt pbatū eſt ſup̄
ti. xij. Ergo vl' totū h3. vl' impoſſibile eſt
q habeat. Quō intelligit̄ q de9 eſt oī/
potens. Titulus. xli.

SI aūt q̄rat̄ quō de9 eſt oīpotēs:
dr̄ q2 oīa p̄t facere q̄ potentie ſūt.
Nō̄ poſſe corrūpi: poſſe ī nihilū redigi:
poſſe deficere ⁊c̄. q̄ arguūt impotentiā. et
nō poſſe mag̃ q̄ȝ poſſe. Et ibi itelligit̄ im
potentia p potentiā. q2 q̄nto pl9 aliq̄s h3
talē potentiā: tāto auerſitas ⁊ pūerſitas ī
illo ſūt potentiores: et ip̄e ī eis īpotentior.
Dīa ḡ illa p̄t de9 et ſola. q̄ poſſe potētia ē
īmo ab ei9 potentia p̄dicta remouemus:
vt de9 nō eſt nō oīpotens: nō iuſt9. et ſic
de alijs: vt oīa infirmitatē vl' debilitatem
vel maliciā aut impotentiā iudicantia.

Q, p intelligere et ſape pbat̄ ī deo eſſe
poſſe: ⁊ plenitudo potētie. Titu. xlij.

QUia aūt ꝯcluſuȝ eſt q itelligere ⁊ Ti. xl.
noſſe ſeu ſape dei et ei9 poſſe ſeu
potētia idem ſūt qđ ſuū eſſe. Iō
nihil mag̃ nihil meli9 eſt ī eius itelligere
ſeu noſſe q̄ȝ ī ei9 poſſe. Quicq̄d ḡ optimū
ab ei9 ſapia intelligit̄: totū h̄ iuxta ei9 po
tentie plenitudinē cōprehendit̄: et totū in
ſuo eſſe ꝯcludit̄. Nā ſi aliq̄d q̄ȝ ad pfecti/
onis ſūmitatē itelligeret: qđ nō realit̄ ha
beret ī ſeip̄o. iā lati9 ſe extēderet p ſapiam
q̄ȝ p potētiā. et vna eadē res eſſet ſeip̄a ma
ior: et ſeip̄a mior qđ īplicat. Si igit̄ de9
intelligit aliq̄d de plenitudīe potētie qđ
hr̄e nō poſſet. mai9 erit aliq̄d in ei9 ītelli/
gere ſeu noſcere q̄ȝ in ei9 poſſe. q̄z vtrūq̄ȝ
nihil aliud eſt q̄ȝ ip̄m eē. Erit ḡ vnū ⁊ idē
eſſe ſeip̄o mai9 et ſeip̄o min9: qđ natura n̄
patit̄. Sed cū intellect9 dei intelligit oēȝ
ḡdū potentie. Et p ꝯn̄s om̄e poſſe ⁊ ple/
nitudinē potentie. Et ſilr̄ argumentū p̄t
fieri de plenitudīe oīs pfectōis. Seq̄t̄ ḡ
q de9 nihil mai9 nihil meli9 ſeip̄o p̄t in/
telligere. et q̄cq̄d pfectōis p̄t intelligere: h̄
totū h3. Q, ecōuerſo p poſſe: ⁊ ex pleni
tudīe potētie pbat̄ plenitudo ſapīe ⁊c̄. et
etiā oīs pfectōis. Titul9. xliij

SIcut aūt ex plenitudine ſapīe cō
cludit̄ plenitudo potentie. ita ex
plenitudīe potētie dīne ꝯcludit̄ ⁊ pbatur
plenitudo ſapīe. Et iō q2 vbi eſt plenitu/
do ſapīe: ibi nō p̄t deficere plenitudo po/
tentie. Nā ſi aliq̄d deficeret ex plenitudīe
ſapīe qđ hr̄e poſſet. etiā deficeret ex potē/
tia quā in deo hr̄e nō poſſet. igit̄ ſi eſt ſū/
ma ſapīa ī deo: ſeq̄t̄ q eſt etiaȝ in eo ſūma
potētia. q2 ī eo n̄ eſt cōpoſitio: ſ; vnū ē ali
ud. Et ꝯformit̄ p̄t dici de plenitudīe bo/
nitatꝭ: v̄itatꝭ ⁊ pietatꝭ ⁊c̄. vbi ḡ eſt plenitu
do potētie: ibi eſt oīs pfectio ⁊ plenitudo
oīm bonoꝝ. Q, nō p̄t eſſe niſi vnus
oīpotens. Titulus. xliiij

QUi aūt v̄e oīpotēs eſt: oēm ḡdū
potētie h3. ḡ ſine difficultate pōt
facere qđ nullus alius p̄t: ⁊ vt nullus ali/
us poſſet aliq̄d: et vt ſtatim pdant omnes

eoꝝ potẽtias. Aliᷣ ẜe nõ eẽt oĩpotẽs ſi h̄
n̄ poſſet. Ergo ſeq̄ꝶ ꝙ null⁹ talᷣ ẽ oĩpotẽs
ꝗ ṗt fieri nihil potẽs. Sic ĝ oĩe qꝺ ẽ ci/
tra deū: ṗt redigi ĩ nõ eẽ. ita etiã ĩ n̄ poſſe.
Seqᷣꝶ ĝ ꝙ vn⁹ ſol⁹ ẽ oĩpotẽſ: ꝗ n̄ ṗſuppo
nit n̄ eſſe: ſ; h; eẽ eternū ⁊ imẽſuratū. Si
eni eẽnt duo oĩpotẽtes: tūc vn⁹ poſſ; ali/
um deſtruere. al's nõ eẽt oĩpotenſ. ⁊ ſi poſ
ſet aliu; deſtruere. tūc ille ꝗ deſtrueref nõ
eẽt oĩpotẽs. q: n̄ poſſ; reſiſtere potẽtie al/
teri⁹. Seqᷣꝶ ĝ ꝙ n̄ ẽ poſſibile eẽ niſi vnu;
oĩpotẽtẽ. videlicet deū viuū et eternū.

Epilogatio oĩm p̄dictoꝝ. Ti.xlv.

Ex p̄dictꝭ poſſum⁹ ꝯcludere q̄lr eẽ
mõi (qꝺ eſt q̄ſi q̄ddã corp⁹ diui/
ſu;: diſtictū ⁊ oꝛdiatū p̄ q̄ttuoꝛ ĝ
dus) fecit nos aſcẽdere ad aliud eẽ. ⁊ ipm
nob̄ mãifeſtauit: a q̄ totū eſſe mõi eſt ṗdu
ctū de nihilo de nouo. Et ĩ pꝛio eẽ necca/
rio iuenim⁹ exiſtere oẽs ĝd⁹ q̄ttuoꝛ. ſ. eſſe
viuere: ſentire ⁊ intelligere ſeu liberꝝ arbi
triū. Extra iuenim⁹ ipm poſſe qꝺ nõ fa
cit ĝdū: ſ; fūdat oẽs ĝd⁹: ac etiã includiꝶ ĩ
oĩb; ĝdib;. Et ſic iueuim⁹ infallibilᷣr ꝯdi
toꝛẽ mõi eſſe: viuere: ſentire: itelligere: vel
le; poſſe. ⁊ ꝙ oĩa ſūt ei idẽ qꝺ eẽ. Extra
inuenim⁹ ꝯditõẽs ⁊ ṗṗetates ⁊ nobilita
tes diui eſſe: q̄lr ſit eẽ increatū: ṗmū: ſem/
piternū: incõmutabile: icoꝛruptibile: icre
atū: eternū ⁊c̃. Et oẽs iſte pꝛopetates cõ/
ueniūt eq̄lr aliȷ̃s. q̄m tale eſt ſuu; viuere:
ſuū itelligere: ſuū velle: ſuū poſſe ſic̃ ſuu;
eſſe. Quãuis aūt oĩa ꝯueniūt ꝺo p̄ ſuū eẽ
tm̄ magꝭ appꝛopꝛiate aliq̄ cõueniūt ei p̄ vi/
uere. aliq̄ p̄ intelligere. aliq̄ p̄ poſſe. vt p̄ vi
uere ꝙ eſt ĩmoꝛtalᷣ. p̄ itelligere ſapiẽs: pꝛu
dens: ver⁹: iudex. Et p̄ velle ꝙ ẽ bon⁹: mi
tis: benign⁹: ſctūs: rect⁹: iuſt⁹. liberalᷣ. p̄
poſſe ꝙ ẽ oĩpotẽs. Sic ĝ pꝛio coĝſcim⁹
deū eẽ: viuere: ſentire: itelligere: velle: poſ
ſe. Et p̄ iſta poſtea coĝſcim⁹ ꝯuẽire ei oĩa
alia. et oĩa ĩcludunꝶ in ſuo eẽ. Cõiunge ĝ
vnū cū alio: ⁊ cõpa adĩuicẽ ſilᷣ: ⁊ ĩtelligẽs
mirabilia ꝺ deo. ẜbi gr̃a. ꝯiūge ĩtelligere
cū poſſe ⁊ velle. q: tantū eſt ſuū poſſe q̄n/
tū eſt ſuū velle ⁊ ſuū ĩtelligere: ⁊ ecõuerſo.
q: oĩa vnū ſūt: ⁊ vnū ⁊ idẽ qꝺ eſſe. ⁊ ſic ha
bebis mariam ſciam de deo: Hic tra
ctaꝶ ⁊ oñdiꝶ quõ productio mõi a deo fa
cta de nihilo: nob̄ iã certa mãifeſtat: ⁊ ar/
guit aliã productõe; ſūmã: occultã ⁊ eter/
nã ĩ deo: q̄ eſt de ſua pꝛopꝛia natura et ſuo
pꝛopꝛio eẽ. In q̄ producitꝶ de⁹ ꝺ deo. ⁊ per
quã oñdiꝶ ſūma trinitas ĩ ꝺo. Ti.xlvi.

POſtq̄; per eẽ
mõi p̄ q̄ttuoꝛ ĝd⁹ diuiſū ⁊ oꝛ/
dinatū. p̄ expiẽtiã nob̄ manifẽ
ſtiſſimū. aſcẽdim⁹ ad vidẽdū ⁊ coĝſcẽdū
infallibiliꝶ aliud eẽ: qꝺ erat occultiſſimū.
qꝺ ẽ ſūmū ⁊ ĩfinitū vt cognoſcim⁹ infal/
libiliꝶ. ꝙ totū eẽ mõi ẽ ṗductū de nihilo.
de nouo ab illo eẽ ſupꝛmo. ⁊ ꝙ eſt q̄ſi p̄ūct⁹
et nihil. reſpectu infinitatꝭ ⁊ imẽſitatꝭ illi⁹
eterni eẽ. Et ſic p̄ ꝯñs mãifeſtū ẽ nob̄ vna
productio: q̄ erat nob̄ occulta. ſ. ṗductio
mõi de nihilo: facta ab illo eẽ et̃no ĩcõmu
tabili qꝺ ẽ de⁹. Poſtq̄; ĝ illa productio ẽ
cognita. nūc vlteri⁹ laboꝛãdū eſt forti⁹: ſi
p̄ iſtã ṗductõe; p̄ dei gr̃a; nob̄ mãifeſta;:
poterim⁹ aſcẽdere ad coĝſcẽdū ⁊ ad vidẽ
dū aliã productõnẽ excellẽtioꝛẽ: melioꝛẽ ⁊
altioꝛẽ q̄; ſit iſta. vt aſcẽdam⁹ de ĝdu in ĝ
dū: et de vna ṗductõne ad aliã. ſic̃ de vno
eſſe ad aliud eẽ. Vñ pꝛia ṗductio nob̄ co/
gnita: facta de nihilo ⁊ nõ eẽ: nobilᷣ eſt ex
cellẽs: potẽs: ⁊ mãifeſtat nobis excellẽtiã
potentiã ⁊ ſapiã; ⁊ bonitatẽ diui eẽ. S;
ſine bonitate aliq̄li nobilioꝛ: excellentioꝛ:
melioꝛ: altioꝛ: dignioꝛ ⁊ maioꝛ eẽt produ
ctio ꝺ ipo diuo met eẽ eterno: ĩfinito ⁊ ex
cellẽtiſſimo: q̄; ṗductio de nihilo: ⁊ magꝭ
radicalᷣ ⁊ naturalᷣ ipi deo. ⁊ de tãto ꝺ q̄;to
eẽ diuū ⁊ eternū diſtat a nihil. Sic hõ ar
tifex producit domū inq̄;tū artifex ⁊ n̄ in Duplex
q̄;tū hõ de aliẽa naꝶa a ſe: Et etiã ṗducit ṗductio
hoĩem ſibi ſilẽ; viuẽtẽ ꝺ ſua ṗpꝛia naꝶa ⁊ hois.
ſuba ĩq̄;tū hõ ⁊ n̄ ĩq̄;tū artifex. S; nobi/
lioꝛ: altioꝛ ⁊ magꝭ radicalᷣ ⁊ cõueniẽs hoĩ
inq̄;tū hõ ẽ ṗductio q̄ ṗduciꝶ hõ: q̄; illa
q̄ ṗduciꝶ dom⁹. q: ĩ vna ṗduciꝶ hõ ꝺ hoĩe
viuẽs ꝺ viuẽte ⁊ de ṗpꝛia naꝶa ⁊ nõ aliena.
ſed ĩ alia nõ ṗduciꝶ dom⁹ de hoĩe: ſ; ꝺ ex
tranea naꝶa ab hoĩe. Cõfoꝛmiꝶ cū de⁹ q̄
eſt ip; eẽ et̃nū: ṗducit totū eẽ mõi tãq̄; ar
tifex: n̄ de ṗpꝛio eẽ: nec ꝺ ṗpꝛia naꝶa: ſ; de ni
hilo: qꝺ ĩ infinitū elõgaꝶ ab ipo. Si ei ṗ
ducat alᷣ alteꝝ. nõne iſta ṗductio erit ex/ Deus ꝺ
cellẽtiſſima. q: de⁹ viu⁹ ṗducit deū viuū ꝺ deo pꝛo
ſua naꝶa glioſiſſia. artifex ei n̄ ṗducꝺ ſua ducitur.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

⁊ leticia ſine oĩ triſticia. Et ſic hȝ eternuȝ gaudiũ i ſeipo ⁊ etnã leticiã. Q, p intelligere ſeu intellectũ ↄcludunt̃ et pbantur pfectiões et nobilitates volũtatȝ dei.

Titulus. xxxvij.

Ti. xxx — ET qꝛ cõcluſuȝ eſt ꝙ intellect⁹ dĩ itelligit actu ſp oĩa et ĩfinita: neq̃ i ipo p̄t eẽ aliq̃ ignorantia. Et cũ volũtas in deo idẽ ſit qđ intellect⁹. et velle idẽ qđ intelligere: vt pbatũ ẽ. Jõ impoſſibile ẽ ꝙ volũtas dei poſſit aliq̃d velle ↄ rõnẽ et ↄ rectũ iudiciũ intellect⁹. (Ti. xxxvi.) Cui⁹ pma opatio ẽ intelligere vba et ſenſuȝ vboꝝ: vt ĩfra ti. lxiij. Scđa opatio ẽ diſcutere p rõnẽ: an res ĩtellecta ſit va vl' falſa: iuſta vl' ĩiuſta. q̃ diſcuſſiõe facta: rõcinat̃ intellect⁹: tunc p ſuã ſcđam opatõnẽ qđ ẽ vex̄ et iuſtũ approbat et verũ affirmat. Sȝ qđ falſũ ẽ et ĩiuſtũ ẽ: reprobat et negat: vt ĩfra ti. lxvij. et p iſtas duas opatões ĩtellect⁹ opat̃ naturalr̃ ⁊ đ nccitate: vt ti. li. Et ſic ei⁹ opatões ſũt iuſte et rõnabiles. qꝛ regulant̃ p rectũ iudiciũ ſue diuĩe rõnis vt ſup̄ deductũ ẽ. Et ide ſeq̃t̃ ꝙ (Eođ ti. De⁹ nõ p̄t velle iniuſtũ.) nihil p̄t velle ĩiuſtũ nec ĩoꝛdĩatũ: nihil iniquũ: nihil ↄ volũtatẽ verã et ṽitatẽ. Nã ſi poſſet: iã volũtas ſua deuiaret ab intellectu. et ſic ñ eẽt idẽ qđ intellect⁹. Et iõ ſequit̃ ꝙ voluntas dei ẽ rectiſſima: iuſtiſſima: oꝛdĩatiſſima et regl'atiſſima. et ħ ex ſe ipa. qꝛ ẽ pma ⁊ a nullo oꝛdĩata nec regulata. Et qꝛ ẽ idẽ qđ intellect⁹: ⁊ ñ ſolũ ẽ ħ: ſȝ etiã ẽ pma rectitudo: pma iuſticia: et ipamet iuſticia. Et regl'a pma q̃ ñ p̄t obliq̃ri nec toꝛtuoſa eẽ. qꝛ nõ p̄t declinare a ṽitate: cũ ſit ipamet ṽitas. Et exinde ſeq̃tur ꝙ (Voluntas dei ẽ rectiſſima.) volũtas dei ẽ rectiſſima: ſctiſſima: et ſũme bona. imo ẽ ipa bonitas ⁊ pma bõitas. Et ſeq̃tur exinde ꝙ nullũ maluȝ p̄t facere: nihil iniuſtũ: nihil inoꝛdĩatũ. qꝛ nõ p̄t velle neq̃ facere ĩiuſte q̃ nihil p̄t velle facere niſi qđ p̄t facere. Et q̃uis pmittat fieri malũ: tñ nunq̃ relinq̃t illud inoꝛdĩatũ: ſȝ oꝛdinat illud malũ ĩ bonũ. Q, nulla alia volũtas ẽ recta niſi ↄcoꝛdet cũ volũtate dei.

Titulus. xxxviij.

QUoniã aũt volũtas dei ẽ pma: ⁊ ipamet rectitudo: ipa iuſticia: pri ma regl'a. iõ nihil eſt rectũ: nihil iuſtũ: nihil bonũ: ſi nõ ↄfoꝛmet̃ cũ ipa. ⁊ iõ oĩs volũtas q̃ deuiat a volũtate dei et ab ea diſcoꝛdat: eſt toꝛtuoſa: ĩiuſta ⁊ mala. eo ꝙ deuiat ab ipa pma rectitudine. Q, p volũtatẽ ⁊ libertatẽ poſſum⁹ oẽs pfectiones ↄcludere de deo.

Titu. xxxix.

COncluſuȝ ẽ aũt ꝙ ĩ deo ẽ liber̄ arbitriũ. (Ti. xxxvi.) et qꝛ ẽ pmũ et eternum. iõ ſua libertas ẽ pma: etna: pleniſſima ⁊ ſũma. Et iõ nullo mõ p̄t depmi vel violari. Et exide ſeq̃t̃ ꝙ hȝ oĩa q̃ ptinẽt ad ſũmã libertatẽ: ⁊ ſine q̃bꝫ ñ p̄t eẽ ſũma ⁊ pleiſſima libertas. Jõ q̃cq̃d vult: ẽ. ⁊ q̃cq̃d non vult: nõ ẽ. ⁊ eo mõ q̃ vult ⁊ ſic vult eſt. (Quicq̃d vult deus eſt.) Et exide ſeq̃t̃ ꝙ ẽ tal' q̃lis eẽ vult. et tãt⁹ q̃nt⁹ eẽ vult. alit̃ ſua volũtas eſſet reſtricta. et p ↄñs i eo ñ eẽt ſũma libertas. ⁊ iõ nccario eſt oĩpotẽs q̃ vult eẽ oĩpotẽs: ſũme bon⁹: ſũme benign⁹: ſũme iuſt⁹: ſũme pi⁹: ſũme mĩficoꝛs: ſũme ſciẽs: ⁊ oĩa de nihilo pducens. qꝛ tal' et tãt⁹ vult eẽ. Jtẽ ſeq̃t̃ ꝙ i eo (In deo eſt om̃e dñium.) eſt oẽ dñiuȝ: oẽ ipiũ: et ꝙ ẽ ſũm⁹ dñs ⁊ ſũm⁹ ipatoꝛ: ⁊ ſol⁹ et null⁹ ali⁹ p̄ter ipm. qꝛ tal' vult eẽ et tãt⁹. Et oĩa iſta fũdãt̃ ĩ volũtate et libertate. qꝛ de⁹ vult eẽ ĩfinit⁹ ĩ oĩbꝫ pfectõibꝫ. ⁊ ſi ñ eẽt tal' q̃lis vult eẽ: ⁊ tant⁹ nunq̃ poſſet eẽ. qꝛ null⁹ ali⁹ poſſet eũ talẽ ⁊ tãtũ facere: nec ipemet. ⁊ tñ vellet eẽ ⁊ nõ poſſet. ⁊ ſic poſſet eẽ ĩ etna pena ⁊ miſeria. qđ ẽ abſurdũ valde. ⁊ ſic nccario in ſe ipo ẽ tal' ⁊ tãt⁹: q̃lis ⁊ q̃nt⁹ ipe vult eẽ. ⁊ extra ipm nihil p̄t eẽ niſi ſic vult eẽ ⁊ pmittit eẽ. Et ſic p volũtatẽ et libertateȝ poſſum⁹ oĩa pbare de deo ſi volum⁹. Attñ p libertatẽ pbat̃ ſpãlit̃ dñiuȝ eẽ in deo qꝛ vbi eſt plẽa libertas: ibi ẽ plenũ dñiuȝ. ⁊ iõ ĩ deo ẽ naturale dñiuȝ pmũ ⁊ etnũ. qꝛ ſua libertas ẽ pma et eterna. Jõ ex ſeipo ẽ dñs ⁊ pm⁹ dñs et etern⁹ ⁊ oĩpotẽs: ſol⁹ ⁊ verus. qꝛ ſua ptãs: ſuũ dñiuȝ nulla p̄t ptãte impediri. qꝛ neq̃ nõ eẽ põt ei reſiſtere. Et iõ in eo ẽ ſũma libertas: ſũma maieſtas ⁊ potentia: que nulli ſubijci poteſt.

De poſſe. Titulus. xl.

QUãuis aũt ipm poſſe non fuerit poſitũ in ſcala q̃ttuoꝛ gduũ expſſe. (Ti. i.) Attñ cõcludit̃ neceſſario ĩ q̃libet gradu ſcale. Et q̃libet gradus ſcale p̄ſupponit ipm poſſe ⁊ includit. Unde omne quod eſt: põt eſſe. Sed nõ om̃e quod

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf